

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. Tóth Kálmán Tamás Ügyvédi Iroda (fél címe ., ügyintéző: dr. Tóth Kálmán Tamás ügyvéd) által képviselt **T.H.G. Kft. (...)** felperesnek, a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium Jogtanácsosi Főosztálya (...., ügyintéző: dr. Pillér Ágnes jogtanácsos) által képviselt Magyar Állam alperes ellen szerzői jogsértés megállapítása iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2017. június 22. napján kelt, 28.P..../2015/29. számú ítélete ellen a felperes 30. sorszám alatt előterjesztett fellebbezése folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 10.000 (Tízezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes keresetét elutasította, és kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 50.000 forint perköltséget.

Az ítélet tényállása szerint a felperes dolgozta ki az ID TRANS eredetvizsgáló rendszert, amely a gépjárművek eredetiségvizsgálatának módszertana. Ez a módszertan kizárólag a felperes és titoktartással szerződött partnerei számára volt ismert, közkinccsé nem vált.

A 48/1997. BM rendelet a külföldről származó használt autók alperes nevei forgalomba helyezéséhez kötelezővé tette a felperes által kidolgozott eredetiségvizsgálatot.

A 35/2000. BM rendelet a gépjármű adásvételek esetére is kötelezővé tette a gépjárművek eredetiségvizsgálatát.

A 20/2005. BM rendelet hatósági engedélyhez kötötte az eredetiségvizsgálat végzését. Ehhez a rendelet megalkotását megelőzően, 2004-ben felhívták az eredetiségvizsgálattal foglalkozó társaságokat, így a felperest is, hogy közöljék a KEKKH-val az általuk alkalmazott módszereket. A felperes az eredetiségvizsgálat technológiai leírását megküldte a KEKKH-nak, ezt megelőzően azonban az Artisjusnál letétbe helyezte a dokumentációt.

A 301/2009. Korm. rendelet kizárólag állami tulajdonú társaságoknak engedélyezte az eredetiségvizsgálatot a mellékletében megjelölt folyamatleírás alapján. Ez megegyezik a felperes addig közkinccsé nem vált, védett technológiai ismerete módszertanával, a felperes által beszolgáltatott dokumentáció tartalmával.

A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes megsértette a szellemi alkotáshoz fűződő személyiségi jogát azzal, hogy megalkotta és kihirdette a 301/2009. Korm. rendeletet. Állítása szerint az alperes a rendelet mellékletében a felperes még közkinccsé nem vált, védett ismeretét hozta nyilvánosságra, ezzel megsértette a régi Ptk. 86. § (3) és (4) bekezdésében rögzített jogát.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy nem ő a jogalkotó szerv, hanem a Kormány, a felperesnek a jogalkotó szervvel szemben kellett volna fellépnie. Vitatta, hogy polgári jogi jogviszony jött volna létre a felperes és között, továbbá azt is, hogy az eredetiségvizsgálat módszertana a felperes védett ismerete lenne, illetőleg azt a felperes beszolgáltatotta volna a KEKKH-nak.

Az elsőfokú bíróság a keresetet alaptalannak találta. Határozatát a Ptk. 86. § (1)-(4) bekezdésére, a 87. § (1)-(2) bekezdésére, az Alkotmány 77. § (2) bekezdésére és alperes neve Alaptörvénye R. cikk (2) bekezdésére alapította.

Az Iparjogvédelmi Szakértői Testület szakvéleménye alapján megállapította, hogy az ID TRANS eredetiségvizsgáló rendszer vizsgálati technológiája egy olyan know-how-nak minősülő, közkinccsé nem vált védett ismeret volt, amit a felperes dolgozott ki, az ő védett ismerete volt. A 301/2009. Korm. rendelet mellékletének szövege és a felperes által beszolgáltatott dokumentáció között lényegében teljes mértékű tartalmi átfedés áll fenn, ami technológiai, logikai, természettudományi szükségszerűséggel nem indokolható. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy az alperes megsértette a felperes védett ismereteihez fűződő jogát.

Ezt követően azt vizsgálta, hogy az alperes magatartása jogsértő volt-e. Elsődlegesen kifejtette, hogy a Kormányrendeletet megalkotó Magyar Kormány nem rendelkezik polgári jogi jogképességgel, tevékenységét az 1/2014. számú Polgári Elvi Döntés szerint az alperesnek kell betudni. Hangsúlyozta, hogy a jelen perben nem a jogalkotással okozott kárát érvényesíti a felperes, hanem azt állítja, hogy van egy olyan polgári joga, amit az alperes jogalkotásával megsértett. Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a Ptk. 86. § (3) bekezdése szerinti védelem egy olyan abszolút szerkezetű jogviszony, ami mindenki - így az alperessel szemben is - védelmet kellene nyújtson a felperes számára. Ezt a jogot az alperes jogszabályalkotással megsértette. Ez a szellemi alkotásokhoz fűződő jog azonban nem elidegeníthetetlen alapvető emberi jog, hanem azért áll fenn, mert azt az állam közjogi eszközökkel garantálja, a törvény által védi. A felperes jogának legitimációja tehát az alperestől ered. Az alperes azonban a saját maga által adott jogot vissza is veheti, korlátozhatja is, kivéve ha ennek egyéb akadálya van. Ilyen egyéb akadály lehet a jogszabály belső vagy külső kollíziója, azaz alkotmányos rendbe vagy uniós jogrendbe ütközése. A kormányrendelet Alaptörvényellenessége nem merült fel, a 2016/943. számú irányelv a kormányrendelet kihirdetésekor még nem volt hatályban. Kollízió hiányában csak az volt megállapítható az elsőfokú bíróság álláspontja szerint, hogy bár a törvény védi a felperes technikai ismereteit, de ez a védelem korlátozott, mivel a jogalkotó mégsem részesítette védelemben a felperes által beszolgáltatott dokumentációt. Végül kifejtette, hogy a közhatalom forrása a nép, a felperes jogai, de jogainak korlátozása is a nép akaratából ered, a felperest tehát nem illeti meg jogvédelem azzal szemben, akitől a jogait származtatja. Mindezek alapján a kereset elutasításáról határozott.

Az ítélettel szemben a felperes nyújtott be fellebbezést, amelyben az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a kereset szerinti döntés meghozatalát kérte.

Álláspontja szerint az alperes jogalkotói tevékenységével az ítéletben is helyesen felhívott alkotmányos alapelvekkel ellentétesen cselekedett, amikor úgy hozott meg egy kormányrendeletet, hogy azzal a Ptk. által védett jogot sértette meg.

Azzal érvelt, hogy amikor a perbeli kormányrendeletet a jogalkotó meghozta, tudta, hogy ezzel meg fogja sérteni a felperes szellemi alkotáshoz fűződő jogait, azaz a magasabb szintű jogszabállyal ellentétes szellemiségű jogszabály született. Ezzel megsértette a Jat. 1. § (2) bekezdését, ami szerint

az alacsonyabb szintű jogszabály nem lehet ellentétes magasabb szintű jogszabállyal. Egyben sérült az Alkotmány 77. § (2) bekezdése is, amely szerint a jogszabályok mindenkire kötelezőek.

Az alperes fellebbezési álláspontja szerint a Kormányra, mint jogalkotó szervre is kötelező az Alkotmány és a Ptk., a jogállamiság egyik alappillére, hogy az állam alapokmánya keretek közé szorítja az állami tevékenységeket. Emellett a belső jogon túl az alperes nem vette figyelembe a 2004/48 EK irányelvet sem, ami a kormányrendelet kihirdetésekor már hatályban volt. Ezt is megsértette az alperes, amikor úgy hirdette ki az alacsonyabb szintű kormányrendeletet, hogy az magasabb szintű jogszabály tartalmi részével ellentétes.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a szükséges mértékben lefolytatta, a tényállást helyesen állapította meg és annak alapján - a megfelelően felhívott jogszabályok figyelembevételével - helytálló érdemi döntést hozott. Ítélete jogai indokait azonban a Főváros Ítéletábrla csak részben osztotta, azokhoz – elsősorban a fellebbezésben foglaltakra tekintettel – az alábbiakat fűzi.

Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság ítéletében az 1/2014. polgári elvi döntésre utalással, hogy az államszervezet jogi személyiséggel nem rendelkező szervének tevékenységét az államnak kell betudni, ezért a Kormány mint jogalkotó szerv magatartásával összefüggésben a felperes az alperessel szemben érvényesítheti igényét. Helytállóan jutott arra a következtetésre is az Iparjogvédelmi Szakértői Testület szakértői véleménye alapján, hogy az ID TRANS eredetiségvizsgáló rendszer vizsgálati technológiája olyan know-how-nak minősülő, közkinccsé nem vált ismeret volt a perbeli időszakban, amely a felperes védett ismeretét képezte. Az elsőfokú ítélet indokolásának e megállapításait egyebekben a felek fellebbezésükben külön nem is támadták.

A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bírósággal abban, hogy a szellemi alkotás olyan abszolút szerkezetű jogviszony, amely mindenkivel szemben védelmet nyújt, annak jogosultja tehát mindenkitől kérheti hogy tartózkodjon a szellemi alkotása jogosulatlan felhasználásától.

Az elsőfokú ítélet e körben kifejtett helyes indokait azonban az Ítéletábrla kiegészíti azzal, hogy – ahogy azt a Szerzői Jogi Szakértő Testület szakvéleményében helyesen kifejtette - a know-how olyan speciális, relatív tartalmú jog, amely csak akkor nyújt védelmet, amennyiben azt jogszerűtlenül szerzik meg, vagy visszaélészerűen használják fel.

A perbeli esetben azonban a Fővárosi Ítéletábrla álláspontja szerint e két feltétel egyike sem volt megállapítható.

Az igazolt peradatok szerint a felperes 2002-ben (kereseti állítása szerint továbbá 2004-ben is) maga adta át az ID TRANS eredetiségvizsgáló rendszer technológiai leírását a felperesnek. A jogszerűtlen megszerzés tehát nem volt megállapítható.

Emellett a visszaélészerű felhasználás sem volt megállapítható tekintettel arra, hogy sem a 2002. évi sem a 2004. évi - egyebekben a perben nem igazolt – átadás nem képezhette a szándékolt alapját a 2009. évi kormányrendelet megalkotásának. Az eltelt idő hosszára tekintettel a másodfokú bíróság álláspontja szerint semmilyen – így visszaélészerű felhasználásra utaló – oksági kapcsolat sem tárható fel a két esemény között.

A kifejtettek alapján tehát a másodfokú bíróság bár egyetértett az elsőfokú bírósággal abban, hogy a felperes technikai ismereteihez fűződő joga korlátozott, azonban nem az elsőfokú ítéletben kifejtett, hanem a fentebb ismertetésre került értelemben akként, hogy bár abszolút szerkezetű jogviszonyt hoz létre a jogosult és a jogosulatlan felhasználó közt, a jog tartalma azonban relatív, mert csak akkor nyújt védelmet, amennyiben azt jogszerűtlenül szerzik meg, vagy visszaélészerűen használják fel.

Mivel e feltételek egyike sem nyert igazolást a perben, ezért az elsőfokú bíróság keresetet elutasító döntése helyes volt, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján – az ismertetett indokolásbeli kiegészítéssel – helybenhagyta.

Az eredménytelenül fellebbező felperest a Pp. 239. §-a alapján alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése szerint kötelezte az alperes oldalán felmerült a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. §-ának (2), (5) és (6) bekezdése alapján mérlegeléssel megállapított jogtanácsosi munkadíjból álló másodfokú perköltség megfizetésére.

Budapest, 2018. április 26.

Dr. Lesenyei Terézia s.k.
a tanács elnöke

. Mózsik Tímea s.k.
előadó bíró

. Pullai Ágnes s.k.
bíró

A kiadmány hitelül: